

„Ajándékozni tudók”- tábora

2007. Július 3-7.

Sárospatak

és

Sátoraljaújhely

Szervező:

Hornyák Gábor
assziszem@fremail.hu
Tel: 0670/6217459

Tartalomjegyzék

Tartalomjegyzék	2
A hittanos táborhoz egy kis melléklet	3
A hittanos tábor szabályai	4
Sárospatak rövid története	5
Sátoraljaújhely rövid története	7
A heti szállásunk (sátoraljaújhelyi piarista kollégium) bemutatása	10
A heti napirend	12
Mindennapnak a részletes programja	14
Hétfő	14
Kedd	16
Szerda	20
Csütörtök	24
Péntek	27
Egy esős nap programja	29
A heti látnivalók részletes bemutatása, elérhetőségeik, megközelítései	31
A „Ki mit tud” játék kérdései és megoldásai	44
Visszajelzés a táborról (kérdőív)	47
Menetrendek	49
Költségvetés	52

Melléklet az „Ajándékozni tudók” táborszervezéséhez

Kedves... !

Itt a nyár, és hamarosan itt a Tábor! Ezért most elmondom, hogyan készülj, mit hozz és mit ne. Tehát figyelj jól!

A tábor arra való, hogy amit egész évben tanultunk Istenről és egymástól, egymásról azt most megélhessük, vagyis egymással közösségben meg is valósítsuk.

A Mesterünk: Jézus Krisztus.

Úgy akarunk élni, kirándulni, játszani, imádkozni, ahogyan barátunk, Jézus is tenné. Készül rá testben-lélekben egyaránt! Testben: sok edzéssel, mozgással, játékkal. Lélekben: imával a közösségért és a táborért, és jósággal, türelemmel, másokra figyeléssel.

Fontos az is, hogy figyelj mindenre, a társaidra, hogy „felfedezhesd a teremtő Atya nagy szándékait” és ráismerj a teremtőre. Imádkozz a nyáron mindnyájunkért és persze a táborért.

A felszerelésed összeállítása és csomagolása a Te dolgod legyen! Persze azért kérd ki édesanyád segítségét is. Jegyezd meg az alapszabályt: a felesleges holmi csak akadály! Minél több a cuccod, annál nehezebb a dolgod és kevesebb az örömed! Ezért ne hozz semmi olyat, amire nincs igazán szükséged.

Hozz magaddal mindenképpen annyi jókedvet, szeretetet, örömet és segítőkészséget, amennyit csak tudsz!

Találkozzunk nem sokára, addig is jó pihenést.

Gabi

A Hittanos tábor szabályai

1. A másik iránt szeretettel vagyok!
2. Oda figyelek a másokra, és segítek neki, ha bajban van!
3. Keresztényhez méltóan viselkedek azokkal, akikkel találkozók a tábor során!
4. A közös programokról nem kések (imádság, étkezés, indulások, stb.)!
5. A napirendben leírtakra oda figyelek!
6. Csoportomat tudásom legjava szerint segítem!
7. Csoportomat nem sújtom mínusz pontokkal!
8. Mindennap fürdök!
9. Az első nap hallott instrukcióknak eleget teszek!
10. Az előírt szabályokat tiszteletben tartom!

Sárospatak története

A Bodrog folyó két partján terül el ez az ősrégi város, amely már történelemelőtti időkben is lakott hely volt. Lehet, hogy a Bodrogról nyerte patak nevét. A Sáros szócskát pedig a Bodrog és Ronyva közt elterülő sáros vidék után kapta. Latin neve Potamopolis. A hagyomány szerint Jarosláv kievi fejedelem leánya, Agmunda királyné jegyajándékába kapta volna a várat s így a város királynéi város volt. A város hamarosan igen jelentős állomása lett a kereskedelemnek is, mert a Lengyelország felé irányuló forgalom a városon keresztül bonyolódott le. A tatárok pusztítása után olasz telepesek jöttek, 1254 után. Ekkor kezdődött a szőlőművelés, amely hamarosan világhírré tett szert. A feljegyzések szerint Patak vármegye is létezett. A város kialakulásában nagy szerepet töltött be a történelmi vára. A várat I. Endre építtette. Itt született II. Endre leánya Szent Erzsébet. V. Istvánnak is a kedvenc tartózkodási helye a vár, aki restauráltatta és 1262-ben ő építtette a vörös tornyát. 1390-ben Perényi Miklós kapta a királytól.

Sok viszály és harcok emlékeit őrizte a vár idáig is. Zsigmond király Patakot szabad királyi várossá tette 1429-ben. 1435-ben a kincstár tulajdona, de Zsigmond később Pálóczi György esztergomi érseknek adta zálogba. 1460-ban Mátyás vásárjogot, Pálóczi pedig egyéb kiváltságokat adott a városnak. 1526-ban Perényi Péter a birtokosa.

A mohácsi csatából alaposan kivették részüket a patakiak. 1575-ben nagy pestisjárvány pusztított Patakon, minek következtében lakói közül sokan eltávoztak. 1582-ben Dobó Ferenc birtokolta. 1584-ben Balassa Bálint esküvője volt a várban Dobó Krisztinával.

1608-ban a kincstáré s innen került Lorántffy Mihály, majd 1614-ben annak leánya Lorántffy Zsuzsanna birtokába. így került a birtok a Rákóczi-családhoz. I. Rákóczi György nagyon kedvelte Patakot. Alatta kezdődött a híres pataki főiskola első fénykora. Rákóczi lőpor- és ágyúgyárakat is létesített Patakon. Itt ajánlották fel neki az erdélyi fejedelemséget.

A reformátusok csak 1687-ben adtak engedélyt új templom építésére. Ebben az esztendőben ismét elvették tőlük a főiskolát. 1697-ben lázadás tört ki, elkergették a császáriakkat, de azok ismét visszatértek és alapos bosszút álltak a várnépén.

A kurucok 1703-ban lerohanták a várat és azt be is, vették. Ekkor kapták vissza a reformátusok iskolájukat és templomukat. 1708 dec. 18-án fejezték le az áruló Bezerédi Imre brigadérost és sógorát, Bottka Ádámot. 1711-ben ismét a kincstáré a vár és az uradalom. 1720-ban Trautschon herceg vette meg a kincstártól 200. 000 Ft-ért. 1766-ban azonban ismét a kincstár tulajdona.

Sárospatakon a régi időkben is számtalan iparos élt, virágzó cégekről találunk feljegyzéseket. A földművelés és a szőlőművelés sok embernek adott kenyeret már abban az időben is. Az 1622-ben pusztító pestis alaposan irtotta a lakosságot, aminek kihatása a későbbi esztendőkben is érezhetővé vált. A vár muzeális értékű és a benne felhalmozott tömördek régi fegyver és az egyiptomi népek harci eszközei növelik a vár jelentőségét.

A vár akkori urai nagy ünnepséget rendeztek Rákóczi fejedelem hamvainak hazahozatalakor és születése 250 éves évfordulóján.

Sárospatak az 1711-es esztendőtől egészen 1919-ig terjedő időben nagy fejlődésen ment keresztül, de a világháború utáni idők egészen napjainkig ugyancsak sok fejlődést hoztak. Ezen idő alatt több ipari vállalkozás és gyáralapítás történt a városban. Már 1809-ben gyógyszertára is volt. 1831-ben az országos nagy kolerajárvány Patakot sem kímélte, nagyon sok áldozatot szedett. A főiskola egyik nagyhírű tanára, Kézy Mózes is a járvány áldozata lett.

1847-ben Széchenyi István látogatta meg Patakot. 1847-ben István főherceg és ugyanezen esztendő július 9-én Petőfi Sándor látogatott ide először. 1855-ben pedig Arany János tisztelte meg jelenlétével a várost.

A szabadság szele ide is eljutott, 1848. március 18.-án a főiskola ifjúsága fáklyás menetben zeneszóval ment tanárai elébe. Nemsokára azután a zászlók alá sereglett az ifjúság és a pataki 9. zászlóalj majdnem kizárólag pataki diákokból állt. A szabadságharcot leverték és utána az orosz szállta meg az egész megyét. A felszabadulás után is még sok viszontagságon ment keresztül a város. 1914-ben a világháború hívta hadba katonaköteles férfiai, akik közül számosan a csatamezőn haltak hősi halált.

A reformátusoknak Perényi Péter korában keletkezett a templomuk, mikor a meglévő katolikus templomot állították az új hit szolgálatába. Báthory Zsófia korában üldöztetésének voltak kitéve, templomukat elvették. I. Rákóczi György, majd neje Lorántffy Zsuzsanna is nagy támogatói voltak a református egyháznak. Csak 1669-ben egyeztek meg, melynek értelmében az egyház és iskola lefoglalt javait visszaadták és még kárpótlást is, kaptak. Thököly halála után ismét rossz helyzetbe került a református egyház. 1714-ben királyi engedéllyel Sárospatakot artikuláris helynek nyilvánították, ahol a templom és iskola szabad használata meg volt engedve a reformátusoknak. A görög katolikus egyház megalakulásáról pontos feljegyzések nincsenek, annyi tény, hogy 1713-ban már létezett. Temploma 1796-ban épült.

Sátoraljaújhely története

Sátoraljaújhely Borsod - Abaúj - Zemplén megye, s egyben Tokaj - Hegyalja északkeleti részében fekszik.

1950-ig a történeti, majd a megcsonkított Zemplén vármegye székhelye volt. Három tájegységet köt össze: a Bodrogek, a Hegyek és a Hegyalja "kapuja". Két és fél évezreddel ezelőtt kelták, később géták éltek itt, kapcsolatba került a vidék a római birodalommal, sőt a hegyek aljában az avarok, longobárdok, északi barbár törzsek és szláv népek telepedtek meg, majd honfoglaló elődeink jöttek. A városnév a település fekvését (Sátor-hegy tövén) és történelmi létrejöttét (a tatár invázió után újraterelődött) sűríti egy szóba. A Sátor-halom hegynév már a XII. században megjelent Saturholmu alakban, a falucsukát pedig Satur elen néven emlegették. Az itt élő lakosság halászó, vadászó, pásztorkodó életmódot folytatott. Árpád vezér "Ketelnek adományozta Sátor-halomtól egészen a Tolcsva vizéig az egész földet lakosaival egyetemben"- tudhatjuk meg Anonymus "Gestá"-jából.

Sátorhalma és Sátorelő, mintegy 150 évig lehetett Ketel vitéznek és utódainak birtokában, hisz Béla király jegyzője arról tudósít, hogy I. Endre király később cserébe megszerezte ezeket, a településeket, így ismét királyi erdőbirtok lett. A helyi őslakosság zömét a tatárok pusztították el. IV. Béla oklevele "nova villa"-ként emlegeti az újraterelődött falut. Egyes nézetek szerint az új település itáliai és szászországi hospesek segítségével jött létre, akiknek V. István 1261-ben városi kiváltságokat adott. V. István várat is építtetett az egyik hegyen.

A városi kiváltságokat IV. László és III. Endre is megerősítették. Újhely a XIII-XV. század folyamán végig királyi, illetve királynői birtok volt. 1429-ben Zsigmond király a Pálóczyakat tette meg a vidék uraivá, akik egy évszázadon át birtokolták - több kisebb település mellett - Újhelyt és Patakot is.

A Pálóczyak és a Perényiek hosszú időn átversengtek, hadat is vezettek egymás ellen Újhely váráért és birtokáért. 1533-ra sikerült a Perényieknek a birtokokat irányításuk alá vonni. Protestánsok lévén, a katolikus intézmények helyett protestáns iskolát alapítottak Patakon és Újhelyen is. Az újhelyi vár jelentősége egyre inkább csökkent a pataki, többször felújított várkastély árnyékában. 1558-ban a várat Telkessi Imre császári vezér leromboltatta.

A várost 1566-ban tatár hordák gyújtották fel. 1567-73 között kamarai birtok volt, 1573-tól a Dobóké és örököseiké lett. 1605-1607 között Bocskai megszállta, 1608-ban Lorántffy Mihály lányai örökölték, 1616-tól a Rákócziak birtokolták házasság révén. Lorántffy Zsuzsanna 1660-ban bekövetkezett halála után menyee Báthory Zsófia és unokája, I. Rákóczi Ferenc örökölte. 1640-ben az Újhelyi Oremus szőlő présházában Sepsi Laczkó Máté páter készítette az első aszúbort. 1655-ben az országgyűlésen, kötelezően elrendelték a tokaji borvidéken az aszúszemek különválasztását. 1779-ben Mária Terézia rendeletben mentesítette az aszúbort a dézsma alól.

1697-ben egy újhelyi országos vásáron pattant ki Tokaji Ferenc felkelése, amely egész Hegyalját forrongásba hozta, és előfutára lett a Rákóczi vezette szabadságharcnak. II. Rákóczi Ferenc Újhely fejlesztésére rendszeresen adományokat adott, sőt testőrei számára külön utcasort építtetett. A szatmári béke után az elkobzott Rákóczi-birtok részeként Trauthson, osztrák hercegé lett, akinek halála után kamarai kezelésbe került. A nehéz történelmi időkben is élénk maradt a város kereskedelme, itt alakult ki a hegyaljai borkereskedelem egyik központja. Az 1770-es években a város lakóinak száma 4000 fő volt. 1806-ban Újhely - a pataki uradalom részeként - Bretzenheim hercegé lett.

Kereskedelme a XVIII. században megtelepedett görög és zsidó kereskedők irányítása alatt fejlődött, és túlnőtt a város határain. Növelte Újhely jelentőségét az is, hogy a XVIII. század közepétől Zemplén vármegye végleges székhelyéül jelölték ki, s hamarosan felépült a város főterén a megyeháza, kialakult a közigazgatás intézményhálózata. 1739-ben pestis, 1831-ben kolera, 1834-ben földrengés, 1845-ben árvíz pusztította. A XIX. század elején 31 ipari ágazatban (céhekben) 195 mesterember dolgozott a városban. Kazinczy Ferencet 1806-tól 1831-ben bekövetkezett haláláig több kisebb-nagyobb megbízás kötötte Újhelyhez, itt élt kisgyermek korától - rövid megszakításokkal - országos közéleti pályájának kezdetéig Kossuth Lajos is. Az 1848-as szabadságharc hadseregébe először Sárospatak és Sátoraljaújhely fiatalsága állt be. A kassai zászlóaljban szolgáltak, Damjanich vörössipkásai között. 1849 januárjában fegyvergyár létesült Újhelyen. A bukás után a város lakossága ellenzéki magatartást tanúsított a kormánnyal szemben.

A XIX. század közepétől a társadalmi és gazdasági viszonyok átrendeződtek: az iparosodás, a folyószabályzások, a termőföldek növekedése, a filoxérajárvány következményei miatt.

1920-ig gyors ütemben nőtt a város lakossága. A fejlődésben jelentős szerepe volt a vasútépítésnek. 1871: Szerencs-Sátoraljaújhely-Kassa, 1873: Sátoraljaújhely-Csap vonal. Igen tudatosan történt az infrastruktúra fejlesztése: városi erőmű (1896), vízvezeték és csatornahálózat kiépítése (1906-tól). Megpezdült a kulturális élet, megjelenik a "Zemplén megyei Híradó" (1862-től) és a "Zemplén" című hírlap (1870 és 1944 között), színház épül (1883), megalakul a Kazinczy-kör (1902), sportegyletek szerveződnek (1890), tornacsarnok, fürdő nyílik (1900).

Az I. világháborút lezáró trianoni békediktátum igen érzékenyen érintette Sátoraljaújhelyt. Megyei székhely maradt ugyan, de vonzáskörzete összezsugorodott. Zemplén megye területének 70%-a, a lakosságnak pedig 60%-a került Csehszlovákiához. Újhely határvárossá lett, elveszítette vasúti gócpont szerepét, csökkent kereskedelmi forgalma, gazdasági élete visszaesett. A trianoni országhatár megcsönkította a várost és határát is, közel 2000 hektár területtel, egy iparteleppel, s egy vasútállomással szegényebb lett. A két világháború között a kormányzat a város fejlesztését elhanyagolta, Trianon orvoslását várva. 1945 után az iparosodás felgyorsult, 1948-ban már 27 ipartelepét írtak össze, ahol legalább 20 munkást foglalkoztattak. A lakásépítés is megnőtt. Az 1980-as évek végétől a privatizációval a város gazdasági élete jelentősen megváltozott, s ez a folyamat még ma is tart.

1833-ban nyílt meg az első közkórház, majd 1890-ben a város vezetése új kórház építéséről döntött, amit 1905-ben adtak át. A második világháborút követően 6 új osztályt szerveztek, megépül a déli és az északi pavilon, a rendelőintézet, nővérszálló, mentőállomás. Az egészségügyi ellátást ma az 512 ágyas Erzsébet Kórház biztosítja, mely térségi feladatokat is ellát. A városban, 8 körzetben működik házi orvos, 4 gyermekorvosi rendelő, iskolafogászat is van. A szociális ellátást egy bentlakásos otthon és két öregek napközi otthona biztosítja.

Az óvodáskorúak nevelését 7 óvoda biztosítja. Négy normáltagozatú, egy szlovák tanítási nyelvű, egy művészeti és egy gyógypedagógiai általános iskola működik a városban. Az általános gimnáziumban 4 és 6 osztályos formában folyik az oktatás. A Közgazdasági Szakközép Iskolában a hagyományos államigazgatási és könyvelői tagozat mellett számítástechnikai, programozó és idegen nyelvű levelező képzést vezettek be. A gimnáziumhoz integráltan egészségügyi és idegenforgalmi-vendéglátóipari szakközépiskolai képzés folyik.

Körzeti feladatokat ellátó rendőrség és tűzoltóság működik a településen. A Városi Bíróság, Ügyészség székhelye Újhely, az Igazságügyi Minisztérium felügyelete alatt működik a Sátoraljaújhelyi Fegyház és Börtön. Vám és Pénzügyőrség, valamint a Határőrség is a város arculatához tartozik.

A városon halad át a 37-es főút, a város határában leágazik belőle a Szlovák Köztársaságba vivő, nemzetközi átkelő út. Közúti jármű, közúti gyalogos és vasúti átkelőhely van Újhelyben. Normál nyomtávú vasúti pályaudvara van. A vasútállomásról buszjáratok közlekednek a Bodrogközbe, Hegyközbe és Sárospatakra. Rendszeres autóbusz járat indul Debrecenbe, Nyíregyházára, Miskolcra és Budapestre. A 20 000 lakos 6861 lakóházban él, vezetékes ivóvízzel 81, 1%-a van ellátva, a szennyvízcsatorna-hálózatba 56, 5%-a van bekapcsolva. A lakások nagy része vezetékes gázzal ellátott, távfűtéssel rendelkező lakások aránya 15, 8%, telefonnal ellátott lakások aránya 46%, a helyi kábeltelevízió-hálózatba szinte minden lakás be van kapcsolva.

A szállás ahol lakni fogunk

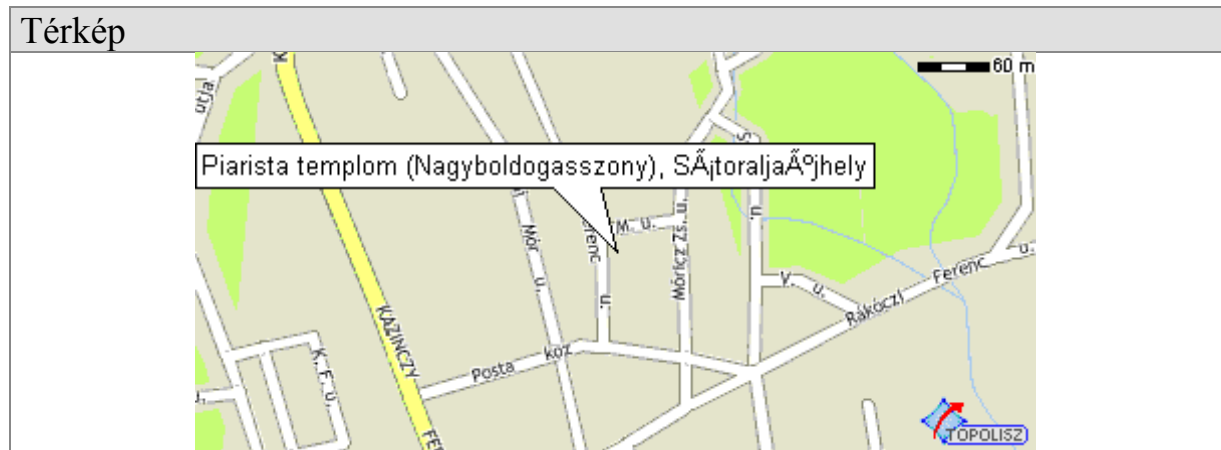
A piarista kolostor XIV. századi, kora gótikus temploma a későbbi átépítés során kapta barokk főhomlokzatát. A belső megőrizte középkori rajzát: a viszonylag rövid hajót és a hosszú, sokszögzáródású szentélyt.

A Nagyboldogasszony tiszteletére szentelt templom gyönyörű kőfaragású toronyóráját ma a kolostor folyosóján őrzik - az első magyarországi mechanikus óra számlapja 1501-ben készült.

A berendezés 1716 és 1736 között készült. Barokk főoltára Strécius János György lőcsei szobrász műterméből való.

A templom déli oldalához I. Rákóczi Ferenc építtette a ma is álló kis kápolnát, melynek kriptájába került később az ellenreformáció ismert harcosának, Csepelényi Györgynek a holtteste.

Névjegy	
Megnevezés:	Piarista templom (Nagyboldogasszony), Sátoraljaújhely
Cím:	Sátoraljaújhely, Deák Ferenc u. 12.
Telefon:	47/325-777
Nyitva tartás:	H-V 8-16.30
KAPCSOLAT~:	Etele György

A Ministráns tábor napirendje

Hétfő „Szeressétek egymást!”

- 11: 00 Találkozás az állomáson (Névsorolvasás, csomagok ellenőrzése)
- 11: 20 Indul a vonat
- 15: 49 Megérkezünk Sátoraljaújhelybe
- 16: 20 Megérkezés a szállásra
- 16: 20-18: 30 Kipakolás, ismerkedés a házzal, melyet piarista atya mutat be töviről-hegyire
- 18: 30 Instrukció a héttel kapcsolatban (mobiltelefonok, egymásra figyelés stb.)
- 19: 00 Vacsora
- 19: 45-21: 00 Esti városnézés
- 21: 00 Esti ima, (Szeressétek egymást, és figyeljetek egymásra a tábor alatt) és a holnapi nap tájékoztatása
- 22: 00 Villanyoltás

Kedd „Maradandót alkotni!”

- 7: 30 Ébresztő
- 8: 00 Imádság a piarista templomban (az első csoport vezeti)
- 8: 20 Reggeli
- 9: 30 Indulás a Kazinczy Ferenc Múzeumba
- 10-11 Kazinczy Múzeum megtekintése
- 11: 30 A Sátoraljaújhelyi Nagytemplom megtekintése
- 12: 00 Szentmise itt, a Nagytemplomban (A nagytemplom a Szent István nevet viseli, a prédikáció így Szent Istvánról szólna, és arról hogy mi is úgy, mint Ő, alkossunk maradandót)
- 13: 15 Ebéd a szálláson
- 14: 30-16: 00 Városi uszoda
- 16: 30 Cukrászda
- 17: 30-18: 30 A szálláshoz tartozó sportpályán lehet kosarazni, focizni, vagy csak egyszerűen pihenni a szálláson.
- 19: 00 Vacsora
- 20:00-21:00 Játék (Ki tud többet Kazinczy Ferencről, Szent István királyról, mit lehet tőlük tanulni, mi az, amit ma is meglehetne valósítani, ha vannak ilyenek, akkor miért nincsenek megvalósítva)
- 21: 00 Esti imádság (az első csoport vezeti)
- 22: 00 Villanyoltás

Szerda „Adni öröm!”

- 7: 30 Ébresztő
- 8: 00 Imádság a piarista templomban (a második csoport vezeti)
- 8: 20 Reggeli
- 9: 00 Indulás a vasút állomásra
- 9: 25 Indul a vonat
- 9: 40 Megérkezünk Sárospatakra
- 10: 00 A Református kollégium és könyvtárának a megtekintése
- 12: 00 A Római katolikus templom megtekintése és bemutatása a plébános által
- 12: 30 Szentmise itt (Szent Erzsébetről szólna a prédikáció)
- 13: 15 Ebéd a plébánián és találkozás az Egyházi képviselőkkel
- 14: 15 Indulás a Sárospataki várhoz
- 14: 30 Sárospataki vár, vártemplom, őrtorony megtekintése
- 16:30 Képeslapok megírása és feladása
- 17: 30 Indulás az állomásra
- 18: 04 Indul a vonat Sátoraljaújhelybe
- 18: 20 Megérkezünk
- 19: 00 Vacsora a szálláshelyen
- 20: 00-21: 00 Játék (ki tud többet Szent Erzsébetről, és a Sárospataki várról)
- 21: 00 Esti imádság (a második csoport vezeti)
- 22: 00 Villanyoltás

Csütörtök „Keresztutak”

- 7: 30 Ébresztő
- 8: 00 Imádság a piarista templomban (a harmadik csoport vezeti)
- 8: 20 Reggeli
- 9: 00 Indulás a börtönbe, egy rövid látogatásra
- 9: 30 Megérkezünk a börtönhöz (A börtön lelkész vezetésével megtekintjük az épületet) És persze az ajándékok átadása
- 11: 00 Indulás vissza a szállásra
- 11: 30 Ebéd
- 12: 30 Indulás a Kálváriára
- Ahogy haladunk a Kálvária felé, út közben elvégezzük a keresztutat is.
- 15: 00 Megérkezés
- 15: 00-17: 00 Pihenés, felfrissülés, majd pedig készülődés a szentmisére. Egy tisztás helyen egy kis kápolnát kell berendezniük.
- 17: 00 A szabadtéri szentmise kezdete
- 18: 00 Készülődés a nyársalásra (nyárs, tűzi fa, kenyér felszeletelése, stb.)
- 18: 30-20: 00 Nyársalás és közben éneklés, beszélgetés (a végén egy fél óra maradjon az elpakolásra)
- 20: 30 Esti imádság (a harmadik csoport vezeti)

21: 00 Elindulunk lefelé a szállásra
22: 30 Megérkezés a szállásra
23: 00 Villanyoltás

Péntek, „Áldjátok az Urat!”

7: 30 Ébresztő
8: 00 Ima (mondjuk köszönetet az Úrnak mindenért, amit kaptunk, áldjuk Őt)
8: 20 Reggeli
9: 00 A városban lehet még vásárolni emlékeket, ajándékokat.
11: 00 Szentmise, melynek keretében megköszönjük a jó Istennek az együtt töltött napokat, illetve a piarista atyáknak a vendéglátást
12: 00 Ebéd
12: 30 Pakolászás
13: 45 Indulás a vonathoz
14: 30 Indul a vonat
A vonaton lehet gitáros énekeket énekelni, illetve beszélgetni.
Ekkor van lehetőség a kérdőívek kitöltésére is. Fontos hogy egyénileg töltsék ki, és komolyan.
18: 10 Érkezés Egerbe

Napi program részletesen

Hétfő

„Szeressétek egymást”

13: 00

Találkozás az Egri vasútállomáson. Én már előtte néhány nappal megvettem a jegyeket. Névsorolvasás, csomagok meglegyenek mindenkinek. Mobiltelefont senki se hozzon. A vezetőknél és nálam van, aminek a számai meg vannak adva minden szülőnek. Édességet se nagyon hozzanak magukkal.

13: 20

Indul a vonat. Ha lehet, akkor egy kocsiba szálljunk, ha nincs rá lehetőség, akkor csoportonként lehet vezetővel is beszállni. De vezető legyenek minden olyan csoportnál, akik külön szálltak fel.

13: 37

Füzesabony

Innen indul 14: 22 Avas IC. Ide már előre megvettem a jegyeket egy helyre. Így itt tudunk beszélgetni, énekelni. A sárga könyvből (mely a vezetőknél van) lehet énekelni, olyan énekeket, amit szívesen énekelnek. Beszélgetni lehet arról hogy ki mit vár a tábortól, ki mit csinált eddig otthon, mit tervez még a nyárra, hogyan éli meg a nyáron az Istennel való kapcsolatot. Könnyebben, mint az évközben, vagy ilyenkor sokkal nehezebben. Stb.

16: 45

Megérkezünk Sátoraljaújhelyre.

Megszámolni a csapatot, majd sorban, rendezetten megyünk. Elöl megyek én, középen és hátul menjenek vezetők. Senki se maradjon le.

17: 15

Megérkezünk a szállásra, a piarista kollégiumba.

17: 15-18: 30

Személyes ügyek elintézése, szállás elosztása (fiúk felső emeleten, lányok alsó emeleten), ezt már előre megbeszéltük a kollégium igazgatójával. (4ágyas szobák vannak, minden emelet folyosóján van WC, zuhanyzó).

Ezek után a piarista atya, bemutatja nekünk az épületet, elmondja a kollégium és a templom rövid történetét.

18: 30

Egy rövid instrukciót tartok a héttel kapcsolatban.

Ilyen például: Mindenki figyeljen oda a másikra. Ha valami baj történne, azt azonnal jelezzék a vezetőknél vagy nekem. Mindenki igyekezzen magát a pontossághoz tartani. Az esti versenyeken mindenki tegye meg a tőle telhetőt. Senki se sújtsa csoportját mínusz pontokkal, amit kaphat azért mert nem kelt időben, nem feküdt le az adott időben, bohóckodott a napi programok alatt stb.

19: 00

Vacsora. Mindenki egyen bőségesen, ne legyenek az asztalnál összetűzések. Majd vacsora után, mindenki vigye vissza az evőeszközöket, és tányérokat.

19: 45

Találkozunk a kollégium portáján.

19: 45-21: 00

Esti városnézés, közösen.

21: 00 Esti ima a templomban, amelyet én vezetek (Miatyánk, Üdvözlégy Mária, rövid csend), majd néhány szót szólok arról, hogy a hét folyamán szeressétek egymást, figyeljetek egymásra, majd pedig a holnapi nap tartalmát mondom el.

Ha valaki megkérdezné tőletek: Mi a legfontosabb az életben?, ugyan mit válaszolnátok? Azt hiszem, sokféle válasz születne. Például ilyenek: legfontosabb az egészség, az enni-inni való, hogy jó legyen a bizonyítványom. Anélkül hogy döntenétek a válaszokon, kérdésemet egy újabb kérdéssel egészítem ki: Mi a legfontosabb a keresztény életben?

Már szinte hallom is a válaszokat: hogy hittanra járjunk, részt vegyünk a szentmisén, gyakran gyónjunk és áldozzunk. Hát mindez valóban fontos, de a helyes választ maga Jézus fogalmazta meg, amikor is lelkünkre kötötte Isten és embertársaink igaz szeretetét. Ki a mi felebarátunk és kit kell szeretnünk? Ezzel kapcsolatban szeretnék felolvasni egy költeményt, amelyet biztos többen ismertek is.

Egy vándorról van szó, aki köpenyébe burkolózva ballag az országúton. Meglátja ezt a szél és a nap. Tudod mit, szól a pajkos szél a naphoz, rendezzünk egy versenyt, ki tudja előbb levenni a vándor hátáról a köpenyeget! A nap beleegyezően bólintott. Elsőnek a szél próbálkozott. Összeszedte minden erejét, majd megpukkadt az erőlködéstől. Ám a vándor szorosán magára tekerte a köpenyt s így a szél nem tudott bekapaszkodni. Eredmény nélkül hagyta abba a próbálkozását. Ekkor a nap következett. Egyre magasabbra emelkedett az égen és egyre melegebben árasította sugarait a földre. A vándor pedig ledobta köpenyét és ezzel a napnak ítélte a győzelmet.

Ez a kis történet vezessen minket a héten, itt a hittanos táborban. És hogy miért? Azért mert a szeretet is hasonlít a napsugárhoz. Leveszi az árvákról a magányosságot, a szomorúságot, a bánatot köntösét. Átmelegíti szívünket, szebbé teszi életünket. Küldjük a héten mi is a szeretet sugarait egymás felé, és akkor majd a mi szívünk is átmelegszik, és egyre följebb emelkedik ahhoz az Istenhez, aki maga a szeretet.

22: 00

Villanyoltás.

Előtte mindenki igyekezzon megágyazni, mosakodni.

A szülők és én végig járunk villanyoltás előtt, és után, hogy sikerüljön mindenkinek eltennie magát másnapra. Ezután a szülők és én megbeszéljük hogy mi volt a mai napon a pozitívum, negatívum. Min változtassunk. Illetve megbeszéljük a másnapot. Fontos hogy rugalmasan tudjunk együtt működni.

KEDD

„Maradandót alkotni”

7: 30

Ébresztő

A 3 szülő és én, végig megyünk a szobákon, és ellenőrizzük, hogy sikerült-e mindenkinek időben felkelnie. Ébresztő, megágyazás, mosakodás, egy kis rendrakás.

8 óra előtt néhány perccel mindenkinek el kell indulnia, a templomba, amely a szálláson belül van.

8: 00

A reggeli imádság kezdete, melyet az első csoport vezet. Miatyánk, Üdvözlégy Mária, és a napi gondolatunkról néhány szó (Maradandót alkotni) ez az első nap gondolata. Ezt az egyik szülőnek ellenőriznie kell, hogy rendesen készüljenek fel belőle. 3 csoport van, így a 3 szülőt könnyű szétosztani (30 gyerek). Majd ezután egy rövid ismertetőt tartok a napi programmal kapcsolatban.

8: 20

Reggeli

Itt figyelni, hogy mindenkinek jusson reggeli, ne legyenek összetűzések. Aki befejezte a reggelit, az vigye vissza az evőeszközt, tányérokat, csészét stb.

9: 30

Indulás a Kazinczy Ferenc Múzeumba

Előtte 5 perccel találkozó az udvaron. Megszámolni, hogy mindenki meg legyen. Az úton fontos a fegyelmezettség.

10: 00-11: 00

A Múzeum megtekintése

Itt mindenki figyeljen az idegenvezetőre, hiszen este előfordulhatnak kérdések az elhangzottakkal kapcsolatban.

11: 00

Indulás a Nagytemplomhoz, amely a Szent István nevet viseli.

11: 30-kor megérkezés

Itt a helyi plébános körbe vezet minket, tart egy rövid ismertetőt.

12: 00

A szentmise kezdetét veszi.

A szentmise keretében prédikációm Szent István királyról szól, és a napi gondolatot is központba állítanám (Maradandót alkotni). A prédikáció:

Kedves Hittanos Gyermekek!

Kevés olyan egyéniség van a történelemben, aki ha időben és térben távozik, ne csökkenne, hanem éppen ellenkezőleg, óriásira nőne alakja.

Ezen kevesek, közé tartozik első királyunk, aki első szentünk is: Szent István király.

Most, a mai napon a róla elnevezett templomban vagyunk szentmisén, így szeretnék róla szólni egy pár szót. Szent István király, Magyarország fővédőszentje, 969 körül született Esztergomban, s már 31 évesen királlyá koronázták.

Országalapító királyként tartjuk számon, mert létrehozta a törvényeket, rendezte a magyarság életét, s megszervezte az egyházi életet.

- *Uralkodása alatt 10 Egyházmegyét alapított, s közülük 2 érseki rangot kapott.*
- *Elrendelte hogy 10 falu építsen egy templomot, amelyet 2 telekkel és ugyanennyi szolgával lássanak el.*

- Szigorúan megkövetelte a vasárnapok és az ünnepnapok betartását.
- Szívesen fogadta a zarándokokat, s ő is bízta magyarjait a zarándoklásra. Számukra Ravennába, Rómába és Jeruzsálemben zarándokházat alapított, hogy azokban a szerzetesek ingyen gondoskodjanak a magyar zarándokok testi-lelki jólétéről.
- Az ország gazdasági biztonsága érdekében értékálló pénzt veretett.
- Példás családi életet élve a magyar családok eszményképe.

Kedves Gyerekek!

Szent István királyunk tudott maradandót alkotni, ezért minden magyar keresztény ember számára kiemelkedően fontos és lelkeket megragadó esemény az Ő élete.

A magyarságnak csak úgy van esélye a magmaradásra, ha Krisztusra épít jövőt, országot és életet.

Első szent királyunknak ma is van számunkra mondanivalója.

István király, ma is buzdít minket arra, hogy alkossunk maradandót. Ha nem is olyat, amit Ő tett, de próbáljunk meg mi is felmutatni valami olyasmit, ami a Jó Istennek tetszik. Ehhez pedig kellenek a keresztény alapok.

Jól tudjuk, ha egy ember házat épít, először egy szilárd alapot kell építenie.

Szent István király példamutató életével, nemzetét tanította arra, hogy a magyarság mindig bízni tudjon Nagyasszonyában.

Gondoljunk csak bele gyerekek, hogy országunkban mennyi kegyhely, énekeink között mennyi Mária ének tanúskodik arról, hogy történelmünk folyamán népiünk számtalanszor megtapasztalta a Szent Szűz oltalmát és segítségét.

Bárhol is éljen a magyar, határainkon kívül vagy belül, Európában vagy más földrészen, Szűz Mária mindig karjára öleli a benne bízni tudó magyar gyermekeit.

Oltalma alatt az ország pedig nem hogy pusztul, hanem még inkább hogy tisztul. Szent István király 1038. augusztus 15-én halt meg, és Székesfehérvárott a királyi bazilikában temették el. Halála előtt országát a Boldogságos Szűznek, a Magyarok Nagyasszonyának ajánlotta.

Merjük bátran, Isteni bizalommal mondani, hogy Szent István király, aki nemzetedet a sötétségből Krisztus világosságára elvezetted, hogy mindig e világosságban járassunk és hogy a Te segítségeddel tényleg maradandót tudjunk alkotni Istennek, és embertársainknak egyaránt.

Adja Isten, hogy így legyen.

Ámen

13: 15

Ebéd a szálláson

Előtte mindenki mosson kezet, intézze el személy ügyeit.

14: 00

Indulás a városi uszodába

Előtte ellenőrizni, hogy mindenki hozza magával a fürdő ruháját, törölközőt.

Addig nem indulunk el, még mindenki nem ellenőrizte hogy magánál vannak-e ezek a dolgok. Pénzt, egyéb értéktárgyakat senki se hozzon magával.

14: 30-16: 00

Fürdés

Itt valamelyik szülő legyen mindig kint a parton és figyelje, hogy ne történjék semmi baj. Ezt lehet felváltva is. Ha valamelyik hülyéskedni mer a vízben, azt azonnal le kell állítani.

16: 00

Véget ér a fürdés

Mindenki jöjjön ki a vízből, ne úgy kelljen egyesével ki hívni őket.

Figyelni hogy senki se felejtse ott semmit. Megszámolni őket, és ha mindenki megvan, akkor indulhatunk a cukrászdába.

16: 30

Cukrászda

Itt mindenki egy süteményt, és egy üdítőt fogyaszt, amit már előre lefoglaltunk.

17: 30-18: 30

A szálláshoz tartozó sportpályán lehet focizni, kosarazni. De aki piheni, akar a szálláson, azt is megteheti.

Fontos, hogy valaki akkor a szülők közül, legyen bent, és egy másik szülő, vagy pedig én a sportpályán. Egymás testi épségére figyeljenek a gyerekek.

18: 30

Mosakodás, egyéni ügyek intézése

19: 00

Vacsora

20:00-21: 00

Játék, melyet énekkel kezdünk.

Kazinczy és Szent István képét kapja meg mindenki, úgyhogy szét vannak apró darabokra vágva, és azt kell kirakniuk.

Majd pedig következik a ki tud többet Kazinczyról, Szent István királyról, ki mit jegyzet meg a nap folyamán. A kérdéseket már a tábor előtt a szülőkkel összeállítottuk. Pontokat kap a 3 csoport, és utolsó nap lesz az eredményhirdetés. Az első helyezett egy tortát kap ajándékba, a második kettő helyezett egy kisebb süteményt.

21: 00

Imádság

Ez a piarista templomban történik. Az első csoport vezeti. Utána én mondok egy pár szót a nappal kapcsolatban. Ez az imádság így egy olyan 15-20 perc.

22: 00

Villanyoltás

Előtte mindenki igyekezzen megágyazni, mosakodni.

A szülők és én végig járunk villanyoltás előtt, és után, hogy sikerüljön mindenkinek eltennie magát másnapra.

Ezután a szülők és én megbeszéljük hogy mi volt a mai napon a pozitívum, negatívum. Min változtassunk. Illetve megbeszéljük a másnapot. Fontos hogy rugalmasan tudjunk együtt működni.

SZERDA **„Adni öröm!”**

7:30

Ébresztő

A szülő, vezető és én, végig megyünk a szobákon és ellenőrizzük, hogy sikerült-e mindenkinek időben felkelnie. Tehát ébresztő, beágyazás, mosakodás, és persze egy kis rendrakás a szobában.

8 óra előtt néhány perccel mindenkinek el kell indulnia a templomba, amely a szálláson belül van.

8:00

Reggeli imádság kezdete, melyet most a második csoport vezet. Miatyánk, Üdvözlégy Mária, és a napi gondolatunkról néhány szó (Adni öröm!).

Ha ennek vége, akkor egy rövid ismertetőt tartok a napi programmal kapcsolatban.

8:20

Reggeli

Ügyelni arra, hogy senki se maradjon éhen, ne legyenek veszekedések. Együtt kezdjük és együtt is, fejezzük be imádsággal. A reggeli végén mindenki vigye vissza az evőeszközöket, csészét, tányért.

8:55

Találkozás a szálláshelyünk portáján. Itt egy gyors névsorolvasás, illetve ellenőrizni, hogy mindenki csak azt hozzon magával, amire szüksége lesz a nap folyamán. Az ajándékot (egy üveg bort), ne felejtsem el, vinni ajándékba, ahová megyünk.

9:00

Indulunk az állomásra.

Itt figyelni arra, hogy senki se maradjon le a többiektől, együtt kell haladnunk.

A vezetőket ellehet osztani úgy, hogy egy a csapat közepére, kettő pedig a csapat végén legyen. Én elől vezetem a csapatot az állomásra.

9:20

Megérkezünk az állomásra. Itt megveszem a jegyeket (oda-vissza). Egy kocsiba lenne jó szállni, de ha nincs rá lehetőség, akkor a vezetőkkel menjenek néhányan más kocsiba.

9:25

Elindul a vonat.

9:40

Megérkezünk Sárospatakra.

Megszámolni hogy megvan-e mindenki, ha igen akkor elindulunk sorban, úgy ahogyan reggel is haladtunk. Az iskolakerten megyünk keresztül.

9:50

Megérkezünk a Református Kollégium udvarára, és könyvtára elé. Itt megveszem a belépőket.

10:00

Egy idegen vezető bemutatja nekünk a Református Kollégium épületét és könyvtárát. Előtte fel kell hívni a gyermekek figyelmét, hogy jól figyeljenek és nézzenek meg mindent, mert az esti „Ki mit tudón” szerepelhetnek kérdések az elhangzottakkal kapcsolatban.

11:15

Véget ér a vezetés, az épület megtekintése. Ez után van 5perc, hogy aki akarja, az a mellékhelyiséget is megtekinthesse.

11:20

Megszámolni hogy mindenki megvan-e, majd pedig elindulunk szép sorban, a Katolikus templom felé, ahol már várnak minket.

12:00

Megérkezünk a templomhoz. Itt a plébános atya és néhány hívő keresztény lélek már vár minket. A plébános bemutatja a templomot, mond néhány szót. Ezután akik be vannak osztva ministrálni (minden csoportból 2ember), elkezdik elő készíteni a szentmisehez szükséges dolgokat.

12:30

Kezdetét veszi a szentmise. Prédikációm Árpád-házi Szent Erzsébetről és a napi gondolatról szólna.

Krisztusban Kedves Hittanos Gyerekek!

A mai szentmise prédikációjában, szeretnék Nektek egy pár szót szólni Árpád-házi Szent Erzsébetről. A sárospataki templom titulusa is az ő nevét viseli.

Árpád-házi Szent Erzsébet példája a gyerekeknek, leánynak, jegyesnek, özvegynek, asszonynak, anyának, és a szerzetes életnek.

1207-ben született, és szülei a vallási törvényeket igyekeztek Erzsébet lelkébe is beültetni. Testvérei is olyanok voltak, akik egész életükben a tökéletesség felé törekedtek. A vár udvarában oltódott be a kis Erzsébet lelkébe a szentség csírája, elsősorban az imádságos lelkület. Nem a világnak, mulatózásnak élő gyermekként élt. A Wartburgi udvarban kifejtett, de legtöbbit itt a magyar földön és magyar nép között kapta. Alighogy gügyögni, beszélni kezdet, már imádságra nyílt az ajka. Még a kisdéd játékait is imádsággal igyekezett megszentelni. A templom közelében szeretett játszani s fogócskázás közben úgy terelte társait, hogy alkalma legyen egy pillanatra beugrani, és az oltár előtt

imádságos fohászt küldeni az égbe. Máskor pedig ügyesen a templom falához került, hogy megcsókolhassa azt.

Személyiségében megtalálhatjuk a keresztény uralkodónő ideálját, türelem, szerénység és alázatosság jellemezték, mély vallásosság, nemcsak nappal imádkozott, hanem éjjel is, mint a szerzetesek.

Kedves Gyerekek!

A mai mottónk, az hogy „Ne félj, adakozni”.

Erzsébet szent lelkének is az egyik szép vonása volt az irgalmas szeretet. Nem félt adni. Mindig azt kereste, hogy kinek mit adhatna, hogy ajándékozhatná meg embertársait. Ha játék közben nyert valamit, azt akkor azonnal szegényebb sorsú társnőinek adta oda. A koldusokhoz is nagy-nagy szeretettel fordult. Eleinte csak saját magától vonta meg a falatokat s adta oda nekik. Később betepeget a konyhába és ott maga koldult, koldusainak.

Egy ilyen alkalommal történt az, amikor édesapja meglátta, és megkérdezte, hogy mit tesz, mit rejteget. Az egészen apró lány talán nagy zavarában, talán a kegyelem világosságában meglátva a csodát, azt felelte: „Rózsákat”. Amikor pedig apja kívánságára megmutatta, köténye valóban rózsákkal volt tele.

Boldog gyermekora azonban igen hamar kettétört. Politikai célok úgy kívánták meg, hogy 13évesen már hitves, 19évesen özvegy, 24évesen pedig halott lett.

Kedves Gyerekek!

Árpád-házi Erzsébet a női szív összes bájaival és vonzalmaival, legfőként pedig a középkor mély kereszténységének szigorával, változatos tiszta élet varázsával s az égbe emelkedő erény érettségével jelenik meg a számunkra. Ő, mert adni, mert ajándékozni. Én merek-e adni ajándékot, akár egy jó szót, mosolyt embertársaimnak? Vagy csak arra várok, hogy én is kapjak? Pedig a közmondás is azt mondja, hogy „Jobb adni, mint kapni”.

A sok nélkülözés és önsanyargatás kikezdték egészségét, így 1231 novemberében megbetegedve, nem tudott abból felépülni és 27 évesen befejezte földi életét. Marburgban helyezték örök nyugalomra és halála után négy évvel már szentté avatták.

Szent Erzsébet asszony, aki életében a szegények jótévője volt, kérjük őt bizalommal, hogy mi is tudjunk egyrészt a szegénységet az övéhez hasonló lélekkel elviselni, másrészt pedig a szegényeket szerető szívvel gondozni.

Árpád-házi Szent Erzsébet, könyörögj érettünk.

Ámen

13:15

Ebéd a plébánián. Itt mindenki keresztény módon viselkedjen. Ebéd végén megköszönjük a plébánosnak a szívélyes vendéglátást (az üveg bor), illetve a szakácsoknak és a felszolgálóknak, pedig mi is adunk valamit, éneklünk nekik néhány éneket, hogy így fejezzük ki hálánkat. Majd mindenki, akinek szükséges, látogassa meg a mellékhelyiséget.

14:15

Elindulunk a várhoz, ami szinte a templommal szemben van. Itt megveszem a belépőket.

14: 30

Idegen vezető által megtekintjük a várat, a vártemplomot és az őrtornyot. Senki se maradjon le a vezetés közben, és mindenki figyeljen oda, hiszen az esti játékban előfordulhatnak kérdések az elhangzottakkal kapcsolatban.

16: 30

Véget ér a vezetés. A vár udvarán gyülekező, és mindenki kap Szent Erzsébetről egy kis képet emlékbe. Ezután mindenki megírja a képeslapot haza, amelyet majd fel is adunk. Majd pedig holnapra elkészítik csoportonként, kis fa darabkákból a keresztek, amit adni fogunk a börtönben.

17:20

Megszámolni őket, majd pedig ha mindenki megvan, akkor elindulunk az állomásra.

17: 55

Megérkezünk az állomásra

18:04

Indul a vonat. Szálljunk egy kocsiba, ha nem tudunk, akkor úgy, mint reggel, a vezetőkkal szálljanak csoportonként egy-egy kocsiba.

18:20

Megérkezünk Sátoraljaújhelyre. Leszállás után elindulunk a szálláshelyre.

19:00

Vacsora. Előtte mindenki mehet a mellékhelyiségre, vagy éppen kezet mosni. Közös kezdés, és közös befejezés.

20:00-21: 00

Játék, melyet énekkel kezdünk

A Sárospataki vár és a templom képe van szétdarabolva, ezt kell minél hamarabb kirakniuk.

Majd pedig következik a ki tud többet a várról, és Árpád-házi Szent Erzsébetről.

21: 00

Esti imádság a szálláshelyen lévő templomban, melyet a második csoport vezet.

22: 00

Villanyoltás

Előtte mindenki igyekezzen megágyazni, mosakodni.

A szülők és én végig járunk villanyoltás előtt, és után, hogy sikerüljön mindenkinek eltennie magát másnapra. Ezután a szülők és én megbeszéljük hogy mi volt a mai napon a pozitívum, negatívum. Min változtassunk. Illetve megbeszéljük a másnapot. Fontos hogy rugalmasan tudjunk együtt működni.

CSÜTÖRTÖK *„Keresztutak”*

7: 30

Ébresztő

A 3 szülő és én, végig megyünk a szobákon, és ellenőrizzük, hogy sikerült-e mindenkinek időben felkelnie. Ébresztő, megágyazás, mosakodás, egy kis rendrakás.

8 óra előtt néhány perccel mindenkinek el kell indulnia, a templomba, amely a szálláson belül van.

8: 00

A reggeli imádság kezdete, melyet a harmadik csoport vezet. Miatyánk, Üdvözlégy Mária, és a napi gondolatunkról néhány szó (Keresztutak). Majd ezután egy rövid ismertetőt tartok a napi programmal kapcsolatban.

8: 20

Reggeli

Itt figyelni, hogy mindenkinek jusson reggeli, ne legyenek összetűzések. Aki befejezte a reggelit, az vigye vissza az evőeszközt, tányérokat, csészét stb.

8: 55

Találkozás a szállásunk portáján.

Itt rövid névsorolvasás. Felhívni a figyelmet hogy semmi fémtárgyat, pénzt ne hozzanak magukkal a börtönbe. Viselkedjenek ott keresztényként, emberségesen és ne maradjanak le a csoporttól. Az ajándékot (üveg bort), és a kis igekártyákat a raboknak, azokat én viszem.

9: 00

Elindulunk a börtön épületét megtekinteni. A menet az utcán úgy történik, ahogyan az eddigi napok alatt is történt. Én elől, a vezetők középen és hátul.

9: 25

Megérkezünk a börtön elé. Itt már vár minket a börtön lelkész, mond még egy-két instrukciót nekünk, majd pedig körbe vezet minket. A börtön kápolnájában találkozunk két-három rabbal, akik elmondják életük utjait, történetét. Majd együtt imádkozunk és néhányan átadják a csoportonként fából elkészített kis keresztek. Erre előre ki vannak jelölve a gyermekek. Kint a börtön épülete előtt pedig a börtön lelkésznek is átadjuk a bort, és megköszönjük a vezetést.

11:00

Visszaindulunk a szállásra, ahogyan a menet szokott menni. Ha megérkezünk, van lehetőség elmenni a mellékhelyiségre, illetve kézmosásra.

11:30

Ebéd, melynek végén ugyancsak visszaviszik az evőeszközöket, tányérokat. Ezután van egy kis pihenés, a szállás épületén belül.

12:55

Találkozunk a szállás portáján. Megszámolni őket, hogy mindenki megvan-e. A szentmiséhez szükséges dolgokat azokat én viszem, a vacsorához szükségeseket (kenyér, kés, pohár, szalonna, üdítők, stb.) pedig csoportonként szétosztjuk.

13: 15

Elindulunk a Kálváriára.

Ahogy haladunk a hegyen, keresztutat végzünk. Én kezdem az első állomást, én viszem a keresztet, a többi állomást pedig felváltva végzik a csoport tagjai. Ezt a vezetők előre ki kell, hogy jelöljék. Illetve még az utolsó állomást is én végzem.

15:30

Megérkezünk a hegytetőre. Itt egy kis felfrissülés, pihenés majd pedig közösen egy szabadtéri templomot építünk.

16: 50

Elcsendesedés, lélekben készülünk a szentmisére. Az aznapi ima csoportból 2 ministráns.

17: 00

Szentmise kezdete. Prédikációm a napi gondolatot tartalmazza, amely az utakról, keresztutakról szól.

Krisztusban Kedves Hittanos Gyerekek!

Gondoljátok csak végig néhány perc csendben, hogy ma kikkel is találkoztatok, milyen utakat is ismertetek meg? Milyenek voltak azok, akikkel találkoztatok, és milyen utakon mentek ők már végig?

Hiszen azt mindnyájan jól tudjátok, hogy különbözünk egymástól, és sokszor ezért különböző utakon is járunk. Manapság az utak, a célok, a keresztutak keresztútjében ritkán gondolkozik el az ember azon, hogy merre is halad valójában. Érzékelhetünk hogy milyen rögös, nehéz is volt az út ide felfele a Kálváriára.

Többnyire csak akkor gondolkozunk el ezen, ha valami baj vagy szomorúság ér bennünket, vagy ha olyan emberekkel találkozunk, akik zsákutcába jutottak, vagy parkolásra intették őket. Találkozhattunk ma a börtönben is ilyenekkel, akiket nem szoktunk emberszámba venni a tettei miatt. De hát ők is csak gyarló, elesni tudó emberek. Ők sajnos olyan utakon haladtak, ahol nem vették észre, a „behajtani tilos” táblát.

Tegyük fel magunknak a kérdést, hogy én milyen utakon járok? A templomba lehet, hogy elmegyek minden vasárnap, hétköznap? Hétköznap is tudok keresztényként élni? Minden hepe-hupán át kell kelnem, minden bűnt, rosszat le kell győznöm. Nehéz ez az út sokszor, de Jézusnak még nehezebb volt a keresztút. De még is végig járta azt az utat, legyőzve mindent, és mindenkit.

Kacsaringós, de ugyanakkor egyetlen és megismételhetetlen életutunk van. Mindennap emberek között járunk, de belső szabadságunk miatt, mégis magányosak vagyunk.

Kedves Gyerekek! Minden út során csak a jelen, a most az, ami számít. Hátam mögött ott van a múlt, ami megváltozhatatlan. De lehet belőle tanulni is. A jövő útja pedig már tőlem függ. Tőlem függ, hogy milyen úton is haladok tovább.

Istennel együtt akarok haladni az úton, vagy inkább választom a bűn és rossz általit. Saját magam döntök, de ugyanakkor másoktól tanácsokat elfogadhatok. És persze a múlt utjai, amik most már a jelenben világosak a számomra, segítségemre lehetnek a döntésben.

Keresztényként azonban meggyőződésünk, hogy a feltámadt Krisztus fénye a cél felől világít be minden utat, döntések kereszteződéseit. De nem dönt helyettem, és nem is járja helyettem az utat, de mindig ott van, segítségemre siet.

És hát hova mennénk nélküle? A Szentírásban is azt olvashatjuk, hogy számunkra Krisztus az út, az igazság és az élet. Ez világítsa meg mindig szívünket és lelkünket, földi életünk során.

Ámen.

17: 50

Szentmise vége

18: 00

Készülődés az esti vacsorára, nyársalásra.

Az első csoport tűzifát illetve nyársat vág velem együtt.

A második csoport felszeleteli a kenyeret, szalonnát, paprikát stb., vezetők segítségével.

A harmadik csoport a tűzhelyet készíti, tüzet rak, vezetők segítségével.

18: 40-20: 00

Nyársalás keretében mindenki elfogyasztja, amit készített. Illetve beszélgetünk hogy ki milyen életutat élt meg, ki mikor tapasztalta meg hogy Jézus mellette volt, segítette őt valamiben. Énekelünk is közben hogy jobban oldódjon a hangulat.

20:00

Pakolászás. A maradékokat, evőeszközöket, megmaradt dolgokat szétosztjuk csoportonként.

20: 30

Esti ima a tűz körül. Ezt az imát a harmadik csoport vezeti. Ima, éneklés.

Majd ha ennek vége, akkor eloltjuk, a tüzet.

21: 00

Ha már elaludt a tűz, elindulunk lefelé. Lassan megyünk, hogy senki se maradjon le. Fontos hogy senki se kezdjen el szaladni lefele.

22:30

Megérkezünk a szállásra. Megszámolni hogy mindenki megvan-e. Fürdés, készülődés a lefekvésre.

23: 30

Villanyoltás

A szülők és én végig járunk villanyoltás előtt, és után, hogy sikerüljön mindenkinek eltennie magát másnapra. Ezután a szülők és én megbeszéljük hogy mi volt a mai napon a pozitívum, negatívum. Min változtassunk. Illetve megbeszéljük a másnapot. Fontos hogy rugalmasan tudjunk együtt működni.

PÉNTEK

„Adjatok hálát az Úrnak!”

7: 30

Ébresztő

A 3 szülő és én, végig megyünk a szobákon, és ellenőrizzük, hogy sikerült-e mindenkinek időben felkelnie. Ébresztő, megágyazás, mosakodás, egy kis rendrakás.

8 óra előtt néhány perccel mindenkinek el kell indulnia, a templomba, amely a szálláson belül van.

8: 00

A reggeli imádság kezdete.

8: 20

Reggeli

Itt figyelni, hogy mindenkinek jusson reggeli, ne legyenek összetűzések. Aki befejezte a reggelit, az vigye vissza az evőeszközt, tányérokat, csészét stb.

9: 00-10: 30

Egyénileg vagy csoportosan ki lehet menni a városba még ajándékokat, emléktárgyakat vásárolni.

Én és két vezető kimegyünk venni szendvicshez valókat és üdítőket az útra. Majd ha visszamentünk elkészítjük azokat.

10: 30-11: 15

Mindenki készít egy kis ajándékot (lehet rajzolni, éneket vagy imádságot írni), amivel megköszönni a Jó Istennek, hogy itt lehet ezen a ministráns táboron. Ezeket majd az oltár előtt helyezük el, a szentmise kezdete előtt.

11: 30

A szentmise kezdete. Prédikációm a héten látottakra, és a nap mottójára lett írva.
Kedves Hittanos Gyermekek!

Elérkezet az utolsó nap a ministráns táborból. Ha jobban belegondolunk, rájövünk, arra hogy milyen hamar elszaladt ez a pár nap. De ha rászánunk egy kis időt, akkor rájövünk arra is, hogy milyen sok mindent láttunk ezalatt a pár nap leforgása alatt.

Most röviden felsorolnám, hogy mik is voltak azok, amiket láthattunk Isten kegyelméből.

Kedden meglátogattuk a Kazinczy Ferenc Múzeumot, majd pedig a Sátoraljaújhelyi nagytemplomot, amely a Szent István nevet viseli. Kazinczy és Szent István is életpéldájukkal kell, hogy előttünk álljanak minden nap. Olyan dolgokat tanulhattunk meg életükből, amelyeket mi is tudunk hasznosítani, csak hinnünk kell benne.

Szerdán a Sárospataki várat tekintettük meg, illetve hallhattuk annak történetét. Délelőtt pedig a Szent Erzsébet templomban vettünk részt szentmisén. Szent Erzsébet megtanított minket arra, hogy minden embertársunkban maga Jézus Krisztus van jelen. Tudjunk mi is úgy adni, ahogyan ő tudott. Számára sokkal nagyobb volt öröm adni, mint kapni. Nekünk is ezt kell kamatoztatni.

Csütörtökön a börtönben voltunk. Igaz, csak kis időre látogattunk el oda, de úgy gondolom örök élmény, marad mindnyájunknak. Olyan emberekkel imádkozhattunk itt együtt, akit nagyon sokan lenéznek. Ők is emberek, csak rossz úton jártak. Nem nekünk kell ítélkezni felettük. Délután pedig felmentünk a Kálváriára, és közben a keresztutat végeztük. Azon az úton jártunk, amelyen Jézus is végig ment. A nagy meleg és köves, nehézkes emelkedőkön, mi is átélhettük Jézus szenvedéseinek, nehézségeinek egy kis darabját.

Itt az ideje, tehát hogy hálát adjunk a Jó Istennek ezekért, a lelki ajándékokért, melyeket egész héten kaptunk. Ne veszünk el a hálátlanság tengerében.

Hiszen amilyen szomorú a hálátlanság, olyan örömdús a hála megnyilatkozása.

Erről szól a következő történet is.

Minden délután sétálni ment a gazdag ember és sétája alkalmával többször is találkozott egy kisfiúval. Megtudta, milyen szegénységben élnek, olykor még éheznek is. Megsajnálta és komolyabb pénzüsszeget ajándékozott neki. Boldogan vitte haza beteg édesanyjának és közben azon gondolkozott, mivel mutassa meg háláját a nagylelkű ajándékozó iránt. Mivel nem volt egyebe, mint egy alumíniumból készült Mária-érme, ezt adta a gazdag bácsinak. Néhány évvel később a gazdag ember tönkrement és elkeseredésében Amerikába vándorolt. A szerencse ott sem kedvezett neki, sokszor nem kapott munkát. Az egyik alkalommal, sok évvel később, fölkereste az egyik gyár igazgatóját és alkalmazását kérte. Sajnos, jelenleg nincsen üresedés, hangzott a visszautasító válasz. Alighogy ezt kimondta, észrevette a Mária-érmet a munkát kereső óraláncán. Honnan kapta ezt?- érdeklődött a fiatal igazgató. Ekkor az egykori gazdag ember elmondta, hogy egy szegény kisfiútól kapta valamikor. Ennek hallhatára az igazgató átölelte a meglepett embert és kijelentette: én vagyok az a kisfiú és örülök, hogy most módomban áll meghálálni jóságát.

Kedves Gyerekek!

Ugyan, mit adhatunk mi az Istennek? Iránta való hálánkat nem adományokkal, hanem ajándékaink, elfogadásával kell megmutatnunk. Boldognak nevezi azokat, akik hallgatják Isten igéjét, tanítását. Hát hallgassuk! Azt kéri minden szentmisében: Vegyétek és egyétek testemet! Hát járuljunk minél gyakrabban a szentáldozáshoz! Azt kívánja, hogy jöjjetek hozzám mindnyájan! Hát, menjünk

hozzá hittel, szeretettel itt a földön, hogy elfogadott ajándékaival a kezünkben, bebocsátást nyerjünk örök országába.

Ámen

12: 30

Ebéd

Itt hirdetjük ki a „Ki mit tud”- vetélkedő végeredményét. A győztes egy tortát kap, míg a többi csapat csokit. Mindenki kap még igekártyát is.

Majd itt köszönjük meg a kollégium igazgatójának, azt hogy vendégül láttak minket egész héten. (Ajándék egy üveg jó, egri bikavér) Illetve itt köszönöm meg a vezetőknek is azt, hogy segítettek a tábor lebonyolításában.

13: 00-13: 45

A szobák rendbe tétele. Felseprés, szemét levitele, ágynemű lehúzása stb.

13: 45

Találkozás a szállás portáján. Névsorolvasás, csomagok ellenőrzése, szendvicsek kiosztása. Majd pedig indulunk a vonathoz.

14: 30

Indul a vonat. Előre levan foglalva egy kocsi nekünk.

Itt énekelünk, beszélgetünk.

Ekkor van lehetőség arra is, hogy kitöltsék a kérdőívet. Nevet nem fontos ráírni De fontos hogy egyénileg töltsék ki, és vegyék ezt komolyan.

18: 20

Megérkezünk Egerbe

Egy napra, ha esne az eső

7: 30

Ébresztő

8: 00

Reggeli ima (Az adott csoport vezetésével)

8: 20

Reggeli (A szokásos módon)

9: 00 – 9: 45

A tékozló fiú történetét felolvasom, majd pedig csoportonként előadják azt.

Majd utána elmondják, hogy milyen volt adni és kapni.

1 csoport: apa részéről

2 csoport a tékozló fiú részéről

3 csoport a testvér részéről

9: 45 – 10: 00

Szünet

10: 00 – 10: 45

2 bibliai történet előadása, csoportonként.

A csoportból egy illető húzz egy lapot, amin bibliai történet van (amit már előre megírtam a vezetőkkel) és azt kell az illetőnek elmutogatnia. A csoportjának pedig ki kell találnia. Maximum 5 percig lehet gondolkodni, de csak 2x tippelhetnek, utána van szabad a rablásra.

Ha már minden csoport elmutogatta a 2 történetet, akkor én és a vezetők következünk, ugyan csak 2 történettel. Ezért is kaphat pontot, az a csoport, amelyik tudja a megfejtést.

10: 45 – 11: 30

Szünet

11: 30

Énekek gyakorlása a szentmisére, illetve lélekben készülődés.

12: 00

Szentmise

(A téma az, ami arra a napra lett volna szánva)

12: 45

Ebéd, a szokásos menetrendben

Utána egy kis pihenés, sziesztázás.

De van lehetőség ping-pongozni, csócsózni, biliárdozni.

15: 00

Ajándékok készítése

Mindenki kihúzz a csoportból egy nevet, nem mondja meg hogy ki az. Annak készít, annak ad ajándékot. Lehet rajzolni, imádságot-éneket írni, stb.

Utána át lehet adni egymásnak az ajándékot, és mindenki elmondhatja, hogy milyen érzés volt adni és kapni, úgy hogy nem tudta, ki készít neki ajándékot.

Az ajándékok alatt, szólhat néhány ének cd-ről, melyek az ajándékozásról szólnak.

17: 00

Film vetítése

„Az élet szép” című film közös megtekintése, és utána annak értékelése.

19: 00

Vacsora, a szokásos menet szerint.

20: 00

Szentségimádás

Közben gitáros énekek éneklése, és mindenki elmondhatja, hogy mit érez most, mi van benne, mi volt az, ami leginkább megérintette a mai napon, stb.

21: 00

Zuhanyzás, készülődés a lefekvésre.

21: 30

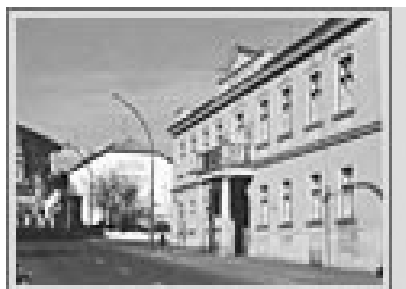
Villanyoltás

A szülők és én végig járunk villanyoltás előtt, és után, hogy sikerüljön mindenkinek eltennie magát másnapra. Ezután a szülők és én megbeszéljük hogy mi volt a mai napon a pozitívum, negatívum. Min változtassunk. Illetve megbeszéljük a másnapot. Fontos hogy rugalmasan tudjunk együtt működni.

Keddi napra való látnivalók

Kazinczy Ferenc (1759-1831) 1806-ban költözött Bányácskára, amit ő nevezett el Széphalomnak (1886-ban került hivatalos névként a helységnévtárba). Kúriája építését még 1790-ben megkezdte, 1794 decemberében azonban a Martinovics-összeesküvésben való részvétele miatt letartóztatták. A hosszú börtönök után 1801-ben szabadult. 1806 után itt, Széphalmon volt a reform- és a nyelvújító mozgalom egyik központja, Kazinczy Ferenc innen járt be gyalog Sátoraljaújhelyre a levéltárba. Az 1831-es kolerajárványban halt meg. (1842-ben halt meg felesége, Török Sophie, akit férje mellé helyeztek örök nyugalomba a széphalmi családi temetőben). Kazinczy nyughelye már a reformkorban zarándokhely lett. 1859-ben, születése 100. évfordulóján a Magyar Tudományos Akadémia megvásárolta a széphalmi kúria kertjét. Szerették volna megmenteni Kazinczy lakóházát is, erre azonban már nem volt lehetőség. Ybl Miklós terveit átdolgozva, Koch Henrik és Szkalniczky Antal elképzelései alapján 1873-ban adták át az emléksarnokot.

1827-ben - mint ez a kapuzat záradékán is olvasható - Sennyei Károly építtette. 1834-től a Zempléni Kaszinó otthona volt. 1950-ig városházának használták, majd szlovák tanítási nyelvű általános iskola volt benne az 1980-as évek közepéig. A zárt sorú beépítésű, egyemeletes saroképület eredetileg téglalap alaprajzú volt. 1894-ben a klasszicista épületet városháza céljára, eklektikus stílusban erősen átalakították, és így vált zárt, belső udvarossá. Részben alapincézett, a pince és a földszinti helyiségek boltozottak. Az udvari homlokzatok függőfolyosósak. A kilentengelyes utcai főhomlokzat középtengelyét a bejárati kapu előtti portikusz szerű, két toszkán oszlopon nyugvó erkélyépítmény és a főpárkány fölötti timpanonos attika hangsúlyozza. A homlokzatot körbefutó övpárkányzat, valamint a kertelt ablakok könyöklő- és szemöldökpárkányja tagolja, és ezeket kötény- és oromdísz gazdagítja. 1990-től ad otthont a zempléni Kazinczy Ferenc Múzeumnak.

Az elpusztult Kazinczy-kúria parkjában 1873-ban Ybl Miklós tervei alapján épült fel a neoklasszicista Emlékcsarnok (Mauzóleum), amelynek kiállítása Kazinczy Ferenc életpályáját idézi föl. Síremléke a parkban áll.

A neoklasszicista stílusú építmény görög templomcsarnokot mintáz. Bejárata és hátoldala oromzatos, két-két pillérrel és dór oszloppal, belül természetes megvilágítású apszis csatlakozik a négyszögű teremhez. A csarnok kiállításának anyagát, a Kazinczy-relikviákat az író unokája, Becske Bálint gyűjtötte össze. Ezekből alakult ki a XIX-XX. század fordulójára a múzeum. Az író néhány személyes tárgya mellett kéziratok, festmények, s Ferenczy István (Marsalkó János által befejezett) fehér márvány Kazinczy-mellszobra idézik fel az író és a kor alakját, illetve hangulatát.

A tervező Ybl Miklós volt

A kiállítás áttekintést ad az életpálya fő állomásairól. Maga az emlékcarnok nem csupán irodalmi emlékhely, hanem a Kazinczy-kultusz központja is.

Az emlékpark természetvédelmi terület, amely helyet ad a Kazinczy-család sírkertjének is. Az emlékoszlop alatt nyugszik az író és felesége, az oszlop körül pedig négy gyermekük, három unokájuk és az a szolgálójuk, aki Kazinczyval együtt raboskodott Munkács várában. Legkisebbik fiuk, Lajos, Aradon szenvedett vértanúhalált a honvédsereg ezredeseként.

Névjegy	
Megnevezés:	Kazinczy Ferenc Emléksarnok (Mauzóleum) és sírkert, Sátoraljaújhely-Széphalom
Cím:	Sátoraljaújhely-Széphalom, Kazinczy kert
Telefon:	47/322-351
Fax:	47/521-122
Kapcsolattartó:	Kazinczy Ferenc Múzeum
Nyitva tartás:	K-V 10-16
E-mail:	kazinczymuz@hermuz.hu

A kiállítások nyitva tartása:

hétfőtől szombatig: 8-16 óráig

vasárnap zárva, de előre bejelentett csoportokat fogadunk.

Belépődíjak:

Felnőtteknek: 400 Ft

Diákoknak, nyugdíjasoknak (65 évig): 200 Ft

6 év alatt, 65 év felett: ingyenes.

A nagy templom

A késő barokk stílusú Nagytemplom 1768-1798 között épült fel. Jelenlegi formáját a XX. század elején végzett bővítések során kapta.

A Szent István király tiszteletére szentelt templom főoltárát Hild Lipót készítette. Két oltárképét Boruth Andor újhelyi művész festette.

Szerdai nap látnivalói

A református kollégium

A Rákóczi és a Táncsics út kereszteződésénél található a valaha országos jelentőségű Sárospataki Kollégium épületcsoportja. Mostani formájában legnagyobb részt a múlt században alakult ki. Az utcára néző kétemeletes homlokzati főtárnny 1806-ban épült, itt helyezték el a Pollack Mihály tervei szerint kialakított nagy könyvtárat.

A fehér, dór stílusú oszlopsoron álló, védőrácsos karzattal, rozettás mennyezettel díszített, szép térkialakítású teremben őrzik a kollégium régi könyvtárának 30000 kötetét - jórészt díszes pergamenkötésű, iparművészeti gonddal kialakított könyv remekék - de a raktárban helyet kaptak az eredeti gyűjtemény mennyiségét többszörösen meghaladó újabb könyvtári részlegek is.

A XVIII. század első felében épült udvari szárnyat 1875-1877 között átépítették. 1941-ben emeletráépítéssel bővítették. Az így kialakult épülettömbben ma a Református Kollégium Gimnáziuma és a Theológiai Akadémia működik, illetve a református egyház Tudományos Gyűjteményét helyezték el.

Az 1531-ben alapított iskola I. Rákóczi György és felesége Lorántffy Zsuzsanna életében, a XVII. század derekán élte fénykorát.

Térkép

Névjegy

Megnevezés:	Református Kollégium Tudományos Gyűjteményeinek Múzeuma, Sárospatak
Cím:	Sárospatak, Rákóczi u. 1.
Telefon:	47/311-057
Fax:	47/311-057
Nyitva tartás:	Ápr. 1-okt. 30.: H-P 9-17, Szo 9-16, V 9-12; nov. 1-márc. 31.: H-P 9-17, Szo 9-16
E-mail:	reftud@iif.hu

A Sárospataki templom

Sárospatak legkorábbi temploma. Az Árpád házi királyok idejében épült. I. Endre uralkodása alatt egy kis kápolna készült az udvartartás számára, kb. 60 személy befogadására volt alkalmas. Kis terjedelme miatt, a következő században egy jóval nagyobb román stílusú templom épült mellette. (Alapfalai 1965-ben ásatások alkalmával került a felszínre.) a XIV. században már egy bazilikás felépítésű gótikus templomot építettek, mely később leégett. A XV. század végére átépítették egy háromhajós csarnoktemplommá. A templom története évszázadokon át összeforrott a vár történetével. Az 1526-os mohácsi csata után a várat védőfallal vették körül. A védőfal egyik szakasza lett a templom északi fala. 3, 2 méterre vastagították meg, ágyúkilövőket, lőrészeket építettek bele. A templom ettől kezdve a vár védőbástyája lett.

A törvény értelmében a jobbágyoknak azt a vallást kellett követniük, amit a vár ura képviselt. Ezért a templom hol katolikus, hol református istentiszteleteket szolgált.

A Wesselényi összeesküvés bukása után a vár német zsoldosok kezébe került. A megszálló sereg tábornoka Sthärenberg volt, aki a templom északi és déli falán átjárót töretett. Az északi kapura rávésette a kétfejű sasos címet, a déli kapura az évszámot, 1671-et. Ez időben a templomot raktárként és istállóként használták. A kriptarendszerét összetörték és kirabolták. A megszállásnak 1681-ben Thököly Imre vetett véget.

1685-től a jezsuitáké lett a templom. 1707-1710 között Rákóczi száműzte őket, melynek eredményeként a templom végérvényesen a római katolikusoké lett.

1737 márciusában nagy tűzvész pusztított Sárospatakon. A templom felmérhetetlen kárt szenvedett. A tetőzet megsemmisült, a berendezésekkel együtt. A harangok elolvadva hullottak le. 1787-ben újjáépítették. Provinciális, később barokk stílusban. A nyugati homlokzat fölé nyolcszögletű gótizált tornyot építettek.

1964-1970-ig tartó ásatások alkalmával feltárták a templom 22. kriptáját, közel 200 koporsóval. Ide temetkeztek a vár gazdái: Pálóczyak, Perényiek, Lorántffyak, Dobók és Rákócziak. A feltárt csontokat egy közös sírba temették el. Síremlékük az északi falban lett elhelyezve.

A főoltár a XVIII. századból való. Barokk oltár. A budai karmelita szerzetesei készítették. Tiszta fa oltár, márványt utánozó festéssel, és 4, 5 kg arany füstlemezzel díszítve. Az oltárkép a bécsi Maulbercs munkája, amely a szeplőtelen fogantatást ábrázolja. Az egyetlen diófatörzsből készült miséző asztal II. Rákóczi Ferenc tárgyaló asztala volt. A két mellékoltár a trinitárius kolostorból került a templomba. Az egyik Lorettói fekete madonna képmásolata. A szemben lévő Szent Annát ábrázolja, ölében a kis Szűz Máriával.

Az északi fal bemélyedésében egy hársfából készült dombormű látható. Mezei Tamás fafaragó munkája, a karácsony misztériumát ábrázolja. Az orgonát kassai mester készítette.

A templomot más néven Szent Erzsébet templomnak is hívják. Szent Erzsébetről nevezték el, aki 1702-ben Sárospatakon született. Anyja Gertrudisz királyné, s apja pedig II. Endre király volt. 4 éves korában Thüringiába került, majd IV. Lajos örgróf felesége lett. 3 gyermeke volt. 20 évesen özvegyen maradt, s 24 éves korában meghalt. A talpazaton egy szépen ötvözött szekrényben őrizzük Szent Erzsébet ereklyéjét: Tenyéryni nagyságú selyembrokát, bizánci eredetű ruhadarabját, és egy picike koponyacsont darabját. A templom előtt lévő Lovasszobor-csoport Szent Erzsébetet és a férjét búcsúzás közben örökítette meg Varga Imre.

Megnevezés:	Vártemplom (Szeplőtelen Fogantatás), Sárospatak
Cím:	Sárospatak, Szent Erzsébet utca 15.
Telefon:	47/311-183
Nyitva tartás:	Ápr. 15-okt. 15.: K-Szo 9-16, V 11.30-16
KAPCSOLAT~:	Plébániahivatal

A sárospataki vár

E terület a XI. sz.-tól királyi birtok, amelynek központja a Bodrog átkelőhelyénél épült Patak. A korábban Patak nevéhez kötött erődítések nem ezen a helyen álltak. Perényi Péter építi fel itt családja új székhelyét 1534 és 1541 között, miként levelei bizonyítják. A középkori város központjának D-i felét vették körül fallal és árokkal. Ennek DK-i szegletén rezidenciául hatalmas torzult négyzet alaprajzú ötszintes lakótornyot emeltek. A városfallal a torony falába bekötött csatlakozásai és a lőrések tanúsítják, hogy a torony a városfallal egy időben és összehangolva épült. A váregyüttest az észak-itáliai Alessandro Vedani terveivel, irányításával késő reneszánsz stílusban magyar mesteremberek készítették.

1540 és 1567 között épült a keleti, a Perényi-szárny. 1567 után a Királyi Kamara, 1573-tól a Dobó család tagjai, 1608-tól Lorántffy Mihály uralták és építették tovább a várat. 1616 fordulópont Lorántffy Zsuzsanna, a tulajdonos házasságot köt I. Rákóczi György későbbi erdélyi fejedelemmel. Így Patak lett a Rákóczi birtok fejedelmi központja és összekötő híd a Királyi Magyarország és Erdély között.

1640-től rangjukhoz méltóan bővítették a várat: erődítették és felépült a D-i, a Lorántffy-szárny, a loggia, az ágyúterasz. 1660-tól I. Rákóczi Ferenc és anyja Báthory Zsófia, 1676-tól II. Rákóczi Ferenc és Julianna a birtokosai a várnak, amelyet azonban 1670-től császári katonaság tartott megszállva. Ennek ellenére Patak a kuruc mozgalmak központja, hiszen Zrínyi Ilona második férjével, Thököly Imrével többször időzött a várban, 1697-ben pedig a város egyik központja a hegyaljai felkelésnek.

A Rákóczi szabadságharc idején (az 1702-ben megrongált Vörös-toronyban) 1708-ban tartották a jobbágy-felszabadító országgyűlést.

A szabadságharc után 1711-ben a Rákóczi vagyomból a Trautsohn herceg kapta meg, aki a tűzvész által többször sújtott várat barokk ízlésben újíttatta meg. 1776 és 1807 között kamarai birtok, azután a Bretzenheim hercegi család kezébe került, akik rezidenciául felújították: ekkor nyerte el a várkastély a romantikus és eklektikus ízlésű külső és udvari homlokzatait, megőrizve azonban a XVI-XVII. sz.-i reneszánsz jellegét.

1875-től a Windischgrätz hercegek, 1945-től a magyar állam tulajdona. A Múzeum 1950 óta gondozza a Rákóczi örökséget.

Megnevezés:	Rákóczi-vár, Sárospatak
Cím:	Sárospatak, Szent Erzsébet út 19.
Telefon:	47/311-083
Fax:	47/511-135
Nyitva tartás:	Márc. 1-okt. 31.: K-V 10-18; nov. 1- márc. 1.: K-V 10-17
KAPCSOLAT~:	Rákóczi Múzeum
E-mail:	rakoczi.sarospatok@museum.hu

BELÉPŐJEGYEK ÉS SZOLGÁLTATÁSOK KIÁLLÍTÁSAINKRA AZ ÁLLANDÓ KIÁLLÍTÁSOKRA:

"Rákócziak dicső kora", a Vörös-torony, a Reneszánsz konyha, a Gótikus kőtár, a Reneszánsz kőtár, a "Beszélő kövek", Szőlészet és borászat c. kiállítások látogatása:

Regisztrációs jegy váltásával
DIJTALAN

A "Rákócziak dicső kora" egyénileg, a többi kiállítás csoportosan tekinthető meg. A csoportok igény szerint indulnak. Az állandó kiállításokon szakmai tárlatvezetés igényelhető.

EGYÉB KEDVEZMÉNYEINK:

Iskolás kor alatti, 65 év feletti, érvényes pedagógus igazolvánnyal rendelkező, közgyűjteményi és közművelődési intézményben dolgozó, nemzetközi igazolvánnyal rendelkezők (ICOM, ICOMOS), újságíró, valamint fogyatékos és mozgássérült látogatóknak 1 kísérővel díjtalan.

AZ IDŐSZAKI KIÁLLÍTÁSOKRA:

A Múzeum időszakos kiállításaira belépőjegy váltása kötelező!

Belépőjegy felnőtteknek	300.-Ft/fő
Diákoknak	150.-Ft/fő

Szolgáltatási díjak:

A Vörös-torony, a Reneszánsz konyha, a Gótikus kőtár, a Reneszánsz kőtár, a "Beszélő kövek", Szőlészet és borászat c. kiállításokon szakmai tárlatvezetés igényelhető, ennek díja:

Magyar nyelven:

Felnőtteknek:	1 - 5 fő	500,-Ft/fő
	6 - 10 fő	5000,-Ft/csoport
	11 - 15 fő	7500,-Ft/csoport
	16 - 25 fő	12500,-Ft/csoport
Diákoknak:	25 főig	7500,-Ft/csoport
Idegen nyelven: angol, német, szlovák		1000,-Ft/fő
10 fő alatti létszámnál alkalmanként		10000.-Ft/csoport

A "Rákócziak dicső kora" c. állandó kiállításra szakmai tárlatvezetés igényelhető, ennek díja:

Magyar nyelven:

Felnőtteknek:	1 - 5 fő	200,-Ft/fő
	6 - 10 fő	2000,-Ft/csoport
	11 - 15 fő	3000,-Ft/csoport
	16 - 25 fő	5000,-Ft/csoport
Diákoknak:	25 főig	2500,-Ft/csoport
Idegen nyelven: angol, német, szlovák		1000,-Ft/fő
10 fő alatti létszámnál alkalmanként		10000.-Ft/csoport

Fotózási engedély: 3000,-Ft

Videózási engedély (kizárólag személyes felhasználásra!) 6700,-Ft

Az árak az áfa-t tartalmazzák!

Csütörtöki napra való látnivalók

A börtön

Alapító okirata szerint 1900-ban létesítették. Építését 1901-ben kezdték meg a Törvényszéki Palota és fogház („Törvényház”) részeként Czigler Győző műépítész tervei alapján. Működését 1906-ban kezdte meg.

1942 szeptemberében a Magyar Honvéd Vezérkari főnökség (VKF) büntető intézetévé jelölték ki és politikai elítélteket szállítottak ide. 1944. március 22-én a különböző nemzetiségű politikai foglyok az őrséget lefegyverezve kitörtek és a környező hegyekbe menekültek. A német katonai segítséggel levert sátorlajújhelyi börtönlázadásnak 60 halálos áldozata volt. A bírósági épület 1950 és 1953 között egy ideig üresen állt, majd határőr kiképző központként működött. 1954-ben fiatalok elítélteket szállítottak az intézetbe.

1956 októberében a városi Munkástanács utasítására 258 főt szabadítottak, mindössze 11-en maradtak fogva. 1957-ben ismét politikai foglyok fogvatartására jelölték ki az intézetet. 1959-ben az elítéltek munkáltatására fehérműgyárat hoztak létre. Ugyanez évben indult a tényleges rabnevelői tevékenység.

1986 és 1988 között korszerűsítési munkálatok zajlottak (fűtés, világítás, biztonsági rendszer). 1990-ban új rabkonyha és mosoda épült. 1997-ben a nagy, harmincfős zárkákat felújították, a mellékhelyiségeket leválasztották a lakótértől.

1993-ban a Fehérműgyár jogutódjaként megalapították az ÁBRÁND-Ágynemű, Fehérműgyártó és Forgalmazó Kft.-t. 1994-ben befejeződött a Különleges Biztonságú Körletrész (KBK) építése.

2001-ben felújítási munkálatok zajlottak, az intézet új épületrésszel bővült.

Magyar Kálvária

A Szár-hegyen, az 1930-as években, helyi kezdeményezésre, széleskörű társadalmi összefogással épült emlékműrendszer, amely a trianoni békeszerződés során elcsatolt megyének és városoknak állít emléket. A emlékműrendszer koncepcióját Kontraszty Dezső kegyesrendi tanár fogalmazta meg, a tervrajzokat Harasztos Gyula festőművész készítette. Az őrtornyokra emlékeztető stációk homlok- és oldalfalain az elcsatolt megyék és nevezetesebb városok címereit helyezték el, amelyekhez márványtáblába vésve egy-egy versidézet tartozik. A 14 stációt Rilyák József és Kovács József kőművesmesterek építették, a város címereket Osváth Antal szobrász, a műkőtáblákat és feliratokat Kubasevics Lajos kőfaragómester készítette. Felavatására 1936. október 4-én országos ünnepség keretében került sor.

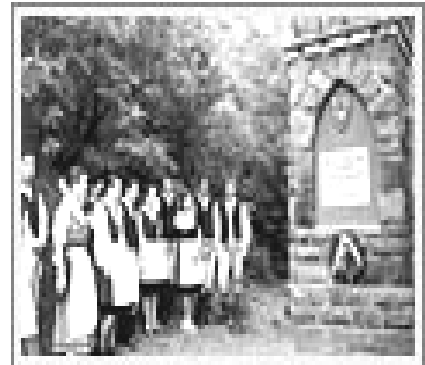
A kálvária út végén az 1934-ben épített Országzászló áll. A emlékműrendszerhez csatlakozó Szent István Kápolna a hegytetőn elterülő tér végén sziklacsoporra épült, 1938. szeptember 11-én szentelték fel. Oltárképe Szent Istvánt ábrázolta, amint felajánlja a szent koronát Máriának, Magyarország védőszentjének. A kápolna Petrasovszky Emánuel festőművész tervei alapján készült. A Magyar Kálvária a II. világháború idején jelentős veszteségeket szenvedett, s az azt követő évtizedekben szinte teljes pusztulásnak indult: a címerek és márványtáblák eltűntek, az épületeket megrongálták, az utak bebozótosodtak.

1986-ban a Városi Tanács megtisztította az emlékhelyhez vezető utakat, majd

1989-ben a Városvédő és Szépítő Egyesület kezdeményezésére megkezdődött az emlékműrendszer teljes felújítása.

Ennek során a város vállalatainak, intézményeinek és politikai pártjainak anyagi támogatásával, a lakosság aktív részvételével újra megtisztították az utakat, felújították az épületeket, a stációkra új táblákat helyeztek el. A Magyar Kálvária újraavatására 1990 augusztus 19-én került sor, azóta az emléktáblák pótlása is megtörtént, s kialakították a "magyar anyák terét".

A csodálatos természeti környezetben elhelyezkedő egyedülálló emlékműrendszert évente több száz látogató keresi fel, legtöbben a hagyományos, augusztus 20-ai ünnepség keretében.

A „Ki mit tud” vetélkedő kérdései

Keddi vetélkedő

Kazinczy Ferenc

Egy kép róla, ami szétvan vágva és azt kell a csapatoknak kirakni. Nehezíti a feladatot, hogy egy játékosnak bevan kötve a szeme, és egy társa pedig irányítja hogy melyik képkockát hova tegye.

Mikor született Kazinczy Ferenc?
Ki tervezte a róla elnevezett Múzeumot?
Milyen stílusú az építmény?
Hány tengelyes az utcai főhomlokzata a Múzeumnak?
Mire szolgált régen?
Volt-e börtönben Kazinczy, ha igen, akkor miért?
Hogy hívták a feleségét?
Hány gyermekük volt, ha volt egyáltalán?
Miben halt meg Kazinczy?

Szent István király

Mikor és hol született Szent István?
Mennyi egyházmegyét alapított?
Hol építtetett zárandokházakat?
Mikor halt meg és hol temették el?
Minden csapat adjon elő egy történetet Szent István király életéből!

Szerdai vetélkedő

A vár és a templom képe szétvan darabolva, ezt kell kirakni. Az egyiknek hátra van kötve a keze, és az orrával kell a képkockákat kirakni.

A vár

Melyik papírpénzen található a Sárospataki vár?

Mikor épült az eredeti alapja?

A császári katonaság milyen összeesküvés véget szállta meg a várat?

Milyen stílusokban épült a vár?

I.Rákóczy György kivel kötött házasságot?

1670-1710 Kik látogattak el többször is a várba?

Mikortól lett a magyar állam tulajdona?

Francia kártya lapokból minden csapat építsen várat, és az nyer aki több szintből tudta megépíteni.

Árpád-házi Szent Erzsébet

Kiknek a példája Árpád-házi Szent Erzsébet?

Hol nevelkedett nagyon sokáig?

Kiken segített elsősorban, és mivel?

Hány évesen halt meg?

Hol temették el?

Adják elő a csapatok hitelesen azt a történetet amikor Erzsébetet elkapta az apja azon, hogy élelmet lop a konyhából, és megkellett mutatnia a kötényt, hogy mi van benne.

A helyes válaszok

HÉTFŐ

1759-ben

Ybl Miklós

Neoklasszicista

9

Zempléni kaszinó + Városháza

Igen, volt a Martinovics összeesküvés miatt

Török Sophie

4

Kolera járványban

969 Esztergomban

10-et

Ravenna + Róma + Jeruzsálem

1038. augusztus 15. Székesfehérvárott a királyi bazilikában

KEDD

500

1534-42

Wesselényi

Reneszánsz majd gótikus

Lorántffy Zsuzsa

Zrínyi Ilona, Thököly Ferenc, II. Rákóczi Ferenc és felesége

1945

Gyerekeknek, leányoknak, jegyeseknek, özvegyeknek, asszonynak, anyának

Wartburg vára

Koldusokon, és élelmiszerekkel

24

Marburg

Kérdőív

„Ajándékozni tudók”- tábora

1. Voltál-e már ehhez hasonló táborban?
2. Milyen volt adni illetve kapni?
3. Mit kaptál a hétfői naptól?
4. Mit kaptál a keddi naptól?
5. Mit kaptál a szerdai naptól?
6. Mit kaptál a csütörtöki naptól?
7. Mit kaptál a pénteki naptól?
8. Lelkileg mi volt az, ami leginkább megérintett a héten?
9. Mi az, amire nem szívesen emlékszel vissza?

10. Megkaptad a tábortól azt, amire vágytál?

11. Egy 10-es skálán hányas osztályzatot adnál magának a tábornak?
(Miért?)

12. Egy 10-es skálán hányas osztályzatot adnál magának a társaságnak?
(Miért?)

13. Szerinted hogyan oldották meg a tábor vezetők a feladatukat?

+1. Szívesen jönnél legközelebb is ehhez hasonló táborba? (Miért igen, vagy nem?)

Menetrendek

Eger-Sátoraljaiújhely

	ind.	érk.	átsz.	tartam			[R] helyjegy- [P] pótbjegy- köteles	legmagasabb osztály	h i r d e t é s
					1.	2.			
					<u>Diákcsoport egy tagja</u>				
1	05:30	08:42	2	3:12	158 km		574 Ft	-	2.
2	07:22	10:15	2	2:53	158 km	670 Ft	574 Ft	-	1.2.
3	08:47	11:18	1	2:31	158 km	1.380 Ft	1.094 Ft	[R]	1.2.
4	08:47	13:34	3	4:47	158 km		574 Ft	-	2.
5	10:25	13:34	2	3:09	158 km	1.271 Ft	1.094 Ft	[R]	1.2.
6	11:20	15:49	2	4:29	158 km	732 Ft	574 Ft	-	1.2.
7	13:20	16:45	2	3:25	158 km	1.308 Ft	1.094 Ft	[R]	1.2.
8	14:20	17:19	1	2:59	158 km	1.380 Ft	1.094 Ft	[R]	1.2.
9	15:20	18:13	1	2:53	158 km	860 Ft	574 Ft	-	1.2.
10	17:17	20:52	1	3:35	158 km	670 Ft	574 Ft	-	1.2.
11	18:55	21:19	1	2:24	158 km	1.380 Ft	1.094 Ft	[R]	1.2.
12	19:25	22:14	1	2:49	158 km	860 Ft	574 Ft	-	1.2.
13	20:00	23:17	3	3:17	158 km	1.190 Ft	1.094 Ft	[R]	1.2.
14	21:25	05:05	3	7:40	158 km	670 Ft	574 Ft	-	1.2.
15	22:40	07:08	2	8:28	158 km		574 Ft	-	2.

Sátoraljújhely-Eger

	ind.	érk.	átsz.	Tartam	1.		2.		[R] helyjegy- [P] pótjegy- köteles	legmagasabb osztály
					<u>Diákcsoport egy tagja</u>					
1	03:43	07:05	2	3:22	158 km	788 Ft	574 Ft	-	1.2.	
2	04:43	07:05	2	2:22	158 km	1.308 Ft	1.094 Ft	[R]	1.2.	
3	05:30	08:20	1	2:50	158 km	860 Ft	574 Ft	-	1.2.	
4	06:08	11:12	3	5:04	158 km		574 Ft	-	2.	
5	06:45	09:22	1	2:37	158 km	1.380 Ft	1.094 Ft	[R]	1.2.	
6	09:25	13:12	1	3:47	158 km	860 Ft	574 Ft	-	1.2.	
7	11:30	14:20	2	2:50	158 km	711 Ft	574 Ft	-	1.2.	
8	12:45	15:05	1	2:20	158 km	1.380 Ft	1.094 Ft	[R]	1.2.	
9	14:30	18:10	3	3:40	158 km		574 Ft	-	2.	
10	15:26	18:22	1	2:56	158 km		574 Ft	-	2.	
11	16:20	19:17	2	2:57	158 km	1.271 Ft	1.094 Ft	[R]	1.2.	
12	16:20	21:17	2	4:57	158 km		574 Ft	-	2.	
13	17:50	20:21	1	2:31	158 km	1.380 Ft	1.094 Ft	[R]	1.2.	
14	22:27	06:25	3	7:58	158 km		574 Ft	-	2.	

Sátoraljújhely-Sárospatak

1	03:43	03:52		0:09	10 km	82 Ft	55 Ft	-	1.
2	04:43	04:52		0:09	10 km		55 Ft	-	2.
3	05:30	05:39		0:09	10 km	82 Ft	55 Ft	-	1.
4	06:08	06:17		0:09	10 km		55 Ft	-	2.
5	06:45	06:54		0:09	10 km	212 Ft	185 Ft	[P]	1.
6	07:50	07:59		0:09	10 km		55 Ft	-	2.
7	09:25	09:34		0:09	10 km	82 Ft	55 Ft	-	1.
8	11:30	11:39		0:09	10 km		55 Ft	-	2.
9	12:45	12:54		0:09	10 km	212 Ft	185 Ft	[P]	1.
10	14:30	14:39		0:09	10 km		55 Ft	-	2.
11	16:20	16:29		0:09	10 km		55 Ft	-	2.
12	17:50	17:59		0:09	10 km	212 Ft	185 Ft	[P]	1.
13	18:20	18:29		0:09	10 km		55 Ft	-	2.
14	20:30	20:39		0:09	10 km		55 Ft	-	2.

Sárospatak- Sátoraljaújhely

1	04:56	05:05		0:09	10 km		55 Ft	-	2.
2	06:59	07:08		0:09	10 km		55 Ft	-	2.
3	08:33	08:42		0:09	10 km		55 Ft	-	2.
4	10:06	10:15		0:09	10 km		55 Ft	-	2.
5	10:56	11:05		0:09	10 km		55 Ft	-	2.
6	11:09	11:18		0:09	10 km	212 Ft	185 Ft	[P]	1.
7	13:25	13:34		0:09	10 km		55 Ft	-	2.
8	15:40	15:49		0:09	10 km	82 Ft	55 Ft	-	1.
9	16:36	16:45		0:09	10 km		55 Ft	-	2.
10	17:10	17:19		0:09	10 km	212 Ft	185 Ft	[P]	1.
11	18:04	18:13		0:09	10 km	82 Ft	55 Ft	-	1.
12	20:43	20:52		0:09	10 km		55 Ft	-	2.
13	21:10	21:19		0:09	10 km	212 Ft	185 Ft	[P]	1.
14	22:05	22:14		0:09	10 km	82 Ft	55 Ft	-	1.
15	23:08	23:17		0:09	10 km		55 Ft	-	2.

A hittanos tábor költségvetése

1. *Utazás a táborba és vissza illetve a tábor során lévő utazások járművel:*

Sátoraljaújhely-Eger 574Ft/fő
Eger-Sátoraljaújhely 574Ft/fő
Sárospatak-Sátoraljaújhely 55Ft/fő
Sátoraljaújhely-Sárospatak 55Ft/fő
Ez annyi, mint: $574+574=1148\text{Ft} \times 30$
S.patakra és S.újhelyre 1x1 oda-vissza
110Ft x 30
Összesen: 37740Ft

2. *Szállás és ellátás*

1300Ft/fő x 34
Összesen: 44200Ft

3. *Kazinczy Ferenc múzeum*

Diákoknak 200Ft/fő (200x30)
Felnőtteknek 400Ft/fő (400x4)
Összesen: 7600Ft

4. *Sátoraljaújhelyi nagytemplom*

Ingyenes

5. *Sátoraljaújhelyi városi uszoda*

Diákoknak 350Ft/fő (350x30)
Felnőtteknek 500Ft/fő (500x4)
Összesen: 12500Ft

6. *Sátoraljaújhelyi cukrászda*

1 francia krémes 250Ft (250x34)
1 2dl üdítő 160Ft (160x34)
Összesen: 12940Ft

7. *Sárospataki Református kollégium*

35 fős csoportnak **4250Ft** vezetéssel együtt

8. *Sárospataki Római Katolikus templom*
Ingyenes

9. *Sárospataki vár*
Csoportos jeggyel 7500Ft
Idegenvezetés magyar nyelven 1000Ft

10. *Sátoraljaújhelyi börtön*
Ingyenes

11. *Magyar kálvária*
Ingyenes

Ehhez még hozzá jönnek az ajándékok, amiket a vendéglátásért adunk. 8 üveg bor, és 6 bonbon.

A hittanos tábor összköltsége: 127.730Ft + Ajándékok
Ez tehát fejenként 4000 Ft

A finanszírozás: Adománygyűjtésből, plébániai támogatásból, táborozók hozzájárulásaiból.